

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în față: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Bilanțul băncii „Albina”. — Anteproiectul codului comercial. — Banca Națională a României. — *Cronica*: Dobânda legală și convențională. Poșta Redacțiunii.

Bilanțul băncii „Albina”.

După un an de depresiune economică generală, cum a fost anul 1930, când reducerea catastrofală a prețului produselor agricole a redus aproape la zero capacitatea de cumpărare și de plată a majorității populației țării, a păturei țărănești, cu repercursiunile sale fatale asupra industriei și comerțului, condamnate și ele la stagnare, bilanțurile de fine de an ale băncilor sunt așteptate cu îndoită curiozitate și cu potențat interes, de cece urmăresc diferitele manifestațiuni ale vieții economice-financiare.

Toată lumea își pune prea fireasca întrebare cum au trecut băncile peste dificultățile anului expirat și cu ce rezultate își soldează ele bilanțurile, atât în ce privește volumul afacerilor și lichiditatea lor, cât și beneficiul net.

Sunt urmărite cu viu interes îndeosebi publicațiunile de bilanț ale băncilor mari conducătoare, cari bilanțuri laolaltă reoglindează, în cifrele lor, situația generală.

Între aceste bănci mari conducătoare, din provincie, ocupă fără îndoială un loc de seamă, vechiul nostru institut financiar „Albina” din Sibiu, cu un trecut de aproape șase decenii, bilanțul căreia pe anul 1930 se găsește publicat între inserțiunile numărului nostru de față.

Din cifrele acestui bilanț, comparate cu cele ale anului de gestiune precedent, constatăm, că cu toate dificultățile schitate

mai sus, „Albina” a făcut și în anul 1930 progrese satisfăcătoare, atât în ce privește volumul afacerilor, cât și pe calea consolidării sale.

Activele totale de Lei 1 miliard 732 milioane arată față de anul 1929 un spor important de peste Lei 204 milioane, fiind în creștere, față de trecut, toți ramii de afaceri, resp. toate pozițiile de active, fără excepțiune.

Disponibilitățile în bani gata: în casele proprii, la alte bănci și în monete străine se cifrează cu rotund Lei 188 milioane și prezintă un spor de peste Lei 45 $\frac{1}{2}$ milioane, față de finele anului 1929.

Totalul plasamentelor în Scont (împrumuturi pe polițe) la particulari și bănci, în împrumuturi cambiale, asigurate cu ipotecă și în credite de cont-curent la bănci și particulari, se cifrează cu Lei 1 miliard 424 milioane în cifră rotundă și prezintă față de 1929 un spor de rotund Lei 26 $\frac{1}{2}$ milioane.

Dintre plasamente înregistrează cea mai mare creștere împrumuturile cambiale asigurate cu ipotecă și anume de Lei 101 $\frac{1}{2}$ milioane, cari cu totalul lor de aproape Lei 553 $\frac{1}{2}$ milioane sunt totodată poziția cea mai importantă a activelor. Urmează apoi Creditele de cont-curent cu Lei 501 milioane rotund, în plus față de 1929 cu Lei 26 $\frac{1}{2}$ mil. și pe urmă Scontul cu Lei 369 mil. în creștere și acesta cu Lei 18 $\frac{1}{2}$ mil. față de anul precedent.

O poziție importantă a activelor sunt și Efectele publice și acțiunile, în sumă de Lei 692 mil.; cari cu toate cursurile scăzute dela finele anului, prezintă totuși o creștere de Lei 6 $\frac{3}{4}$ milioane, față de finele anului 1929.

În fine Imobiliile proprii ale „Albinei“, edificiile pentru birourile Centralei și ale celor 8 sucursale din Brașov, București, Cluj, D.-S.-Mărtin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș și Timișoara și diversele imobile (case) de închiriat, în toate centrele de mai sus, figurează în bilanț cu Lei 32·6 mil. arătând față de 1929 un spor de Lei 3¹/₂ mil.

Dintre pasivele bilanțului, de care ne ocupăm, sunt de relevat pozițiile Depuneri spre fructificare. Acestea prezintă impunătoarea cifră de Lei 1 miliard 447 milioane și sunt în creștere față de 1929 cu Lei 279·8 milioane.

Din totalul depunerilor sunt pe libele rotund Lei 1 miliard 364 milioane (față de 1929 un plus de Lei 268 mil.) și în cont-curent Lei 83·4 mil. (față de 1929 un plus de Lei 10·8 mil.).

Importantul spor a cifrei depunerilor este cu atât mai remarcabil, cu cât n'a fost determinat de mărimea dobânzilor, aprobate de „Albina“ deponenților săi, ci a urmat în mod spontan, ca un eflux a încrederii generale, ce conducătorii acestei instituții au știut să însufle marelui public în țară și în străinătate.

Fondul de rezervă general și Rezervele pentru creanțe dubioase împreună se cifrează cu suma de rotund Lei 80 milioane și cu un spor de Lei 12¹/₂ milioane față de 1929, iar Fondul de pensune cu un plus de Lei 3·3 milioane față de anul precedent, arată starea de Lei 18¹/₂ milioane.

Reescont la finele anului expirat „Albina“ n'a avut la Banca Națională; figurează la pasive numai giruri la institutul de emisiune pentru diverse instituții culturale și la Creditul Industrial pentru micii industriași, în total cu Lei 5·6 milioane rotund.

Mai remarcăm la Active lipsa totală a Intereselor transitoare restante și a Mobilierului (întreg amortizat) cari împreună, formează o rezervă latentă importantă. Din contră Interesele transitoare anticipate, figurează la Pasive cu însemnata sumă de Lei 21·7 milioane, plus față de 1929 cu Lei 2·5 milioane.

Venitul brut al anului 1930 conform contului de profit și pierdere prezintă suma de Lei 209·7 milioane, în creștere față de 1929 cu Lei 27·2 milioane. Bene-

ficiul net este de Lei 44¹/₄ milioane, iar după dotarea Rezervei pentru creanțe dubioase, cu Lei 6 milioane, se cifrează cu Lei 38¹/₄ milioane. El este mai mic decât în anul 1929 cu rotund Lei 1.300 000, fiindcă conducerea „Albina“, urmând și sugestiunilor Băncii Naționale, a ținut să întărească cât mai mult fondurile de rezervă. Faptul acesta desigur va afla aprobarea generală a tuturor cercurilor interesate, căci prin el se continuă politica de consolidare de pân' acum a institutului.

Reducerea beneficiului net, datorită și reducerii dobânzilor la operațiunile active, la care a procedat „Albina“ între cele dintâiu bănci din țară, a determinat și o ușoară diminuare a dividendului cu 1% la 17%, dela Lei 90 la Lei 85 de cupon.

Anteproiectul codului comercial.

Economia anteproiectului. — Inovațiunile (operațiunile de bancă) și omisiunile anteproiectului. — Seriozitatea lucrării. — Limbajul și stilul. — Caracterul subsidiar al legiuirilor comerciale. — Definiția comercianților. — Operațiuni (acte) comerciale. — Inovație în terminologie. — Delimitarea sferei de aplicațiune a dreptului comercial. — Sistemul subiectiv și obiectiv în definiția actelor de comerț. — Reprivire istorică. — Sistemul subiectiv al anteproiectului. — Efectele practice ale celor două sisteme. — Sistemul subiectiv înseamnă regres. — Sistemul mixt este rezultatul evoluției. — Noțiunea întreprinderii comerciale în anteproiect. — Problema înscrierii în registru. — Sistemul obligator și facultativ.

Economia anteproiectului urmează în genere împărțirea codurilor în vigoare (cel ardelean și cel din vechiul Regat).

„Titlul preliminar“ determină în un singur articol caracterul subsidiar al legilor comerciale în raport cu codul civil.

Urmează apoi reglementarea materiei în trei cărți: Cartea I cu două subîmpărțiri tratează *despre comercianți* (partea I) și *despre societățile comerciale* (partea II.); Cartea II. conține materia „*obligățiunilor și contractelor comerciale*“ și Cartea III. în două subîmpărțiri reproduce cu mici modificări „*concordatul preventiv*“ în vigoare (partea I.) și în partea II. reglementează *falimentul*.

O inovație fericită a anteproiectului o constituiesc „*operațiunile de bancă*“ (Cartea II. titlul VI.). Inovațiuni salutare aflăm și la rubrica „Dispozițiuni generale“ din cartea contractelor și obligațiunilor, unde multe uzanțe comerciale, cari până

azi serveau instanțelor drept norme de interpretare a voinței părților, au îmbrăcat formă de norme legale, intrând astfel în domeniul dreptului pozitiv.

Lipsește din anteproiect operațiunile dela bursă. Dintre aceste operațiuni anteproiectul nu reglementează decât „reportul”. *Ar fi de dorit ca acele acte de bursă cari în practica bursei s’au cristalizat ca adevărate norme de drept sui generis, să fie asemenea reglementate de noul cod de comerț.*

Întâia impresie pe care o privesc fugară și-o lasă este aceea, că anteproiectul, atât ca formă, cât și ca fond prezintă o lucrare serioasă, care poate servi ca bază pentru construirea marelui edificiu al dreptului comercial codificat și unificat pe toată țara. Deși autorii nu ni-o spun, totuși se poate ușor deduce, atât din împărțirea tehnică a materialului, cât și din dispozițiile novatorii, că au fost temeinic consultate legiuirile și cuceririle mai noi ale științei străine și indigene și îndeosebi codul comercial german și italian.

Limbajul și stilul melodios, precum și perfecțiunea *redactării tehnice* și gramaticale ne înfățișează ultima etapă din evoluția literaturii noastre juridice. Aceasta împrejurare are importanță îndeosebi pentru juriștii teritoriilor alipite, cari încă nu s’au putut debarasa de străinismele greoaie și supărătoare.

Limbajul legiuirilor noastre unificate vor desăvârși totodată și unificarea limbii juridice românești. Aviz celorlalți autori de coduri și legi în curs de lucrare!

*

Titlu preliminar.

Articolul 1, care singur epuizează acest titlu preliminar, conține formula stereotipă că „*în comerț se aplică legile comerciale. Unde acestea nu dispun, se aplică legile civile*”, precizându-se astfel caracterul de lege specială și subsidiară a codului de comerț față cu codul civil și consacându-se regula generală, că „legea specială deroagă legii generale”. În codul comercial ardelean *uzul comercial* are precăderea față de legile civile, aici ordinea de aplicare fiind: 1. cod comercial, 2. uz comercial și 3. cod civil. În sistemul ardelean uzul comercial este investit deci cu puterea normei de drept, ceea ce în

practică a dat loc la nenumărate controverse, limitele „uzului” nefiind determinate și astfel practica plutind mereu în nesiguranță.

Anteproiectul încă vorbește despre uzul comercial în Cartea II. la „obligațiuni și contracte comerciale”, acordând însă uzului comercial numai un singur rol interpretativ când este vorba de a stabili voința adevărată a părților (articolul 363: „Pentru interpretarea obligațiunilor între comercianți se vor observa uzurile comerciale când legea sau convenția părților nu dispune. Uzurile speciale sau locale trec înaintea uzurilor generale”).

Uzul comercial deci are în anteproiect aceeași importanță secundară de interpretare pe care o au și terminii specifici comerciali.

Acest sistem de a contesta puterea de drept a uzului este preferabilă, fiindcă dreptul pozitiv sau codificat este o garanție a siguranței de drept. Când un uz oare-care a căpătat putere obligatorie în raporturile convenționale, legiuitorul n’are decât să-l ridice la rangul de drept pozitiv inserându-l în lege.

Despre com. și operațiuni comerciale.

Anteproiectul înlocuiește termenul de „acte” sau „fapte de comerț”, care este uzitat în doctrină și justiție și în codurile existente, cu termenul „operațiune comercială”, care este mai apropiat de terminologia vieții comerciale. „Actul” exteriorizează elementele esențiale generatoare de efecte juridice dintr’o acțiune, pe când „operațiunea” e un termen mai vag, în care intră o întreagă serie de fapte „totalitatea mijloacelor întrebuițate în vederea unui rezultat” (Vezi dicționarul universal al limbii române). „Operațiunea comercială” este fără îndoială un mod de exprimare mai puțin juridic, dar nu are importanță prea mare. Practica va consacra înțelesul juridic dorit de legiuitor.

Toate codurile dau definiția comerciantului și enumără faptele sau operațiunile comerciale *pentru a delimita terenul de aplicațiune a legilor comerciale și în special a codului de comerț.*

Cu privire la enumerarea actelor de comerț atât legiuirile în vigoare, cât și doctrina cunosc trei sisteme: *sistemul subiectiv, sistemul obiectiv și sistemul mixt*, care este un amestec al celor două dintâi.

In sistemul subiectiv acele acte juridice se consideră „comerciale“ care sunt executate de comercianți, care adecă sunt raportate la persoană, în care persoana este un factor esențial constitutiv. Numai faptele juridice ale comercianților intră în domeniul de aplicațiune a dreptului comercial.

In sistemul obiectiv faptul sau operațiunea este privită sau apreciată în sine, independent de persoană ca agent înfăptuitor. O operațiune comercială „obiectivă“ va cădea sub normele comerciale și atunci când a fost săvârșită de un necomerciant.

Această distincțiune își are explicația sa istorică.

În trecut — până pe la începutul secolului 19 comercianții formau o castă socială — populația orașelor — cu anumite privilegii, cu anumite drepturi distincte de ale nobililor și iobagilor. — Normele de drept comercial se aplicau deci exclusiv pentru această clasă a comercianților, numai actele lor fiind considerate drept fapte de comerț.

Prin urmare sistemul subiectiv a fost cel dintâi.

Evoluția socială în sec. XIX a adus la nivelarea și egalizarea claselor, la suprimarea privilegiilor și astfel domeniul normelor comerciale a fost lărgit și estins și la alte categorii de cetățeni. Astfel dreptul comercial se aplica tot mai mult și la persoane necomerciale. — Persoana numai era criteriu exclusiv în aplicarea dreptului comercial.

Cele mai multe coduri de comerț (între care și codul com. ardelean și cel din vechiul Regat) ținând cont de această evoluție normală au adoptat deci sistemul mixt, subsumând efectelor codului de comerț și acte juridice săvârșite de necomercianți.

Anteproiectul și-a însușit sistemul subiectiv.

Este cert că evoluția omenirii fiind tot mai mult spre comercializarea raporturilor de drept. Dreptul comercial este mai elastic, mai mobil, potrivit cu ritmul mai grăbit și mai accelerat al vieții comerciale, care are oroare de formalisme greoaie. Formalismul este proprietatea dreptului civil.

Este incontestabil că desvoltarea normală fiind spre descătușarea de forme

în toate manifestațiile vieții economice, deci și în materie civilă.

Sub raportul progresului credem deci că sistemul subiectiv la care s'a oprit autorul anteproiectului, înregistrează un regres față de codurile noastre în vigoare.

În sistemul obiectiv ardelean de pildă dacă un necomerciant cumpără o marfă oare-care cu gândul speculativ de o revinde cu câștig, adecă investindu-se incidental cu toate atributele mentalității de comerciant („comercianți de ocazie“) actul se va judeca după dreptul comercial, în sistemul subiectiv al anteproiectului se va judeca după dreptul civil.

Tot asemenea o achiziționare de efecte publice, titluri de credit de către un necomerciant în dreptul ardelean (art. 258 p. 3) este act comercial, pe când după anteproiect numai atunci sunt comerciale astfel de operațiuni, dacă se săvârșesc de cei cari exercită o profesiune comercială. Consecințele practice ale acestei deosebiri de sistem sunt numeroase și importante.

În dreptul comercial solidaritatea de pildă este norma generală atât la obligațiunile colective, cât și la garanții, cavenții, pe când în civil obligațiunile sunt personale, iar răspunderile cavențiilor subsidiare.

Prin urmare în sistemul obiectiv ardelean dacă doi necomercianți (profesori, medici, economi etc.) cumpără pe credit acțiuni de bancă, sau cek, sau efecte de stat, obligațiunea lor este solidară fără nici o stipulație expresă, tot așa și obligațiunea chizeșului, pe când în sistemul subiectiv al anteproiectului semnatarii obligațiunei vor fi răspunzători personal fiecare pentru jumătate, iar caventul răspunde numai în subsidiar, creditorul trebuind să epuizeze toate căile de constrângere în justiție mai întâi în contra debitorilor principali.

Aceste câteva exemple cari se pot multiplica, invederează că anteproiectul fiind spre restrângerea normelor de drept comercial, — cari sunt mai severe în ce privește efectele de drept ale faptelor, — numai la clasa comercianților profesionali.

Ce e drept capitolul „obligațiunilor comerciale“ din cartea II. (art. 362) aduce o corecțiune foarte însemnată acestui principiu, dispunând că: „Legile comer-

ciale se aplică tuturor părților contractante chiar și atunci când obligațiunea e comercială numai pentru una din ele". Sistemul subiectiv pierde prin această dispoziție din caracterul rigid și exclusivist, antrenând în sfera de dominațiune a dreptului comercial pe toți necomercianții, cari vin în contact de afaceri cu clasa comercială. Dispoziția aceasta există de altcum și în codul comercial ardelean — pe lângă principiul obiectiv.

Dl Galeșescu — Pyk profesor la Universitatea din Cernăuți într'o analiză asupra anteproiectului în „Curierul judiciar“, ajunge la concluzia că anteproiectul deși adoptă sistemul subiectiv, și în această privință imitează codul comercial german, totuși diferă de tradiționalul sistem subiectiv, întrucât în centrul noțiunii de comerciant așează *întreprinderea* însăși și nu persoana comerciantului.

Astfel după art. 3 o *întreprindere profesională, care are o organizare comercială se consideră comercială* și atunci dacă nu se ocupă cu operațiunile comerciale enumerate de art. 2. cu condiția ca să-și înscrie firma în registrul firmelor comerciale.

Tot astfel și agricultorul devine comerciant, dacă activitatea lui agricolă și-o încadrează într'o organizare comercială și își înscrie firma (art. 4.)

Personele morale de drept public (statul, județele și comunele) și instituțiile publice sunt supuse dreptului comercial în ce privește *întreprinderile lor* comerciale, fără a fi considerate comercianți.

Minorul care moștenește o *întreprindere* comercială, pe care o conduce tuturul său, nu este comerciant.

Astfel este evidentă tendința anteproiectului de a crea o noțiune nouă, un fel de persoană aparte, cea de *întreprindere*, cu organizare specială comercială și de a polariza normele dreptului comercial în jurul acestei creațiuni artificiale.

Foarte just observă însă dl prof. Galeșescu, că autorii nu urmează pe inspiratorii lor până la capăt, și deci nu sunt consecvenți cu principiul de bază. Aname în codul german înscrierea în registrul firmelor este obligatorie, și tot așa este și în codul com. elvețian, pe când ante-

proiectul nostru vrea să facă înscrierea facultativă.

Noi credem că tocmai la noi se impune obligativitatea înscrierii în registru, această normă fiind mai adecvată moravurilor noastre publice chiar și decât în Germania și Elveția.

Registrul nu este numai un izvor de drepturi speciale (concordat preventiv etc.) dar totodată este și un mijloc de control al activității comerciale, care prin evidența publică oferă posibilitate de urmărirea și reglementarea celor cari abuzează de această profesiune în detrimentul celor cinstiți.

Câți nechemanți s'au vârat printre comercianții de meserie, îngreunând prin concurență neolială situația celor încercați și vrednici. Acești comercianți de ocazie au devenit o adevărată plagă pentru comerțul cinstit, și tot ei sunt aceia cari frustează fiscul în modul cel mai temerar.

Obligativitatea înscrierii în registru este deci la noi o necesitate a regenerării comerțului.

În legătură cu materia actelor de comerț mai observăm, că *anteproiectul califică de operațiune comercială și „operațiunile asupra imobilelor în scop de speculațiune“* (art. 2. p. 2.) În codul ardelean actele a căror obiect îl formează un imobil sunt numai acte civile. Inovațiunea anteproiectului este iarăși bine venită, fiindcă agenturile cari se ocupă cu mijlocirea de vânzări imobiliare precum și cu multele speculațiuni (cumpărare de imobile cu scopul de ale revinde cu câștig) s'au înmulțit foarte mult îndeosebi în epoca postbelică.

O inovație binevenită a anteproiectului este fixarea graniței între marii și micii comercianți, între marii industriași și meseriași sau industriași manuali, edictând în art. 8. că:

„Dispozițiunile referitoare la registrul comerțului, firme și registrele comerciale, nu se vor aplica comercianților care plătesc un impozit elementar de 5000 Lei anual, calculat pe media ultimilor trei ani“.

Codurile de comerț prin formula: „sunt comercianți cei cari săvârșesc în mod profesional operațiuni (acte) comerciale“ înglobează adecă — din punctul de vedere al dreptului comercial — și pe industriași în clasa comercială.

Obligațiunea de a ține în regulă registrele comerciale comportă o organizare mai amplă și mai costisitoare, care nu se poate cere dela micii comercianți și dela meseriași.

Codul comercial ardelean nu conține nici un punct solid de delimitare, având în această privință numai o normă vagă: „dispozițiile legii comerciale relative la firme, și la registre nu se aplică acelor comercianți, a căror negoț nu depășește sfera micii industrie” fără a indica unde se termină mica industrie, respective unde începe marea industrie?

Din cauza acestei vagi și imprecise determinațiuni, aplicarea dreptului comercial cu privire la firme și registre, a întâmpinat serioase greutăți în practica judiciară, neavând un punct sigur de orientare. Astfel delimitarea micii industrie de industria mare diferă în jurisprudența maghiară dela instanță la instanță, dela epocă la epocă.

Impozitul este un criteriu sigur și obiectiv. Este de datoria camerelor de comerț și de industrie de a se pronunța, dacă limita de 5000 Lei impozit anual este potrivită cu exigențele reale sau nu.

Dr. Ioachim Tolciu.

(Va urma).

Banca Națională a României.

Pe ziua de 15 crt. banca noastră de emisiune a convocat o adunare generală extraordinară și pe aceeași zi și adunarea generală ordinară.

Adunarea generală extraordinară are chemarea să aprobe modificarea statutelor băncii, în scopul de a face cu puțință băncii de emisiune lărgirea bazei operațiunilor sale și a pune de acord organizarea acestui institut, cu Banca Reglementelor Internaționale, creată de băncile de emisiune din întreaga lume, în baza planului Young.

Prin înființarea Băncii Internaționale teoria clasică a emisiunilor s'a modificat, modificare determinată de nevoia de adaptare și a băncii noastre de emisiune la circulația internațională a capitalului.

Creditele, ce le acordă Banca Internațională pot fi transformate, prin mijlocirea băncii de emisiune, în emisiuni pe piața noastră și emisiunile indigene nu mai sunt determinate, ca până acum, de stocul de aur și de devize al Băncii Națio-

nale, ci pot fi majorate și pe baza creditului propriu, ce obține banca noastră de emisiune dela Banca Internațională.

Puse în practică dispozițiile noi ale statutelor va începe o eră nouă în circulația creditului țării.

Adunarea generală ordinară a Băncii Naționale are în programa ei formalitățile obișnuite în legătură cu bilanțul ultimului exercițiu.

Bilanțul general încheiat la 31 Dec. 1930 prezintă active totale de Lei 28,372.948,273, un venit brut de Lei 535,837.933 și un beneficiu net de Lei 187,857.144.

Spicăm din bilanț următoarele poziții mai importante: Stocul de aur și dev. Lei 11,020,952,332. Portfoliu comercial Lei 7.379,737.387 și Datoria Statului Lei 3.616,745.841, Bilete în circulațiune Lei 19.604,584,250 și Cont. curente Lei 5.078,884.815. Fondul de rezervă și cel pentru amortizări se cifrează cu Lei 754 mil. rotund. Raportul stocului de aur față de angajamente este de 37.58% și raportul total față de angajamente de 44.65%.

Beneficiul net de Lei 187,857.144 se repartizează cum urmează: Fondului de rezervă Lei 37,571.429. Participarea Statului la beneficiu Lei 46,285.715, Participarea personalului băncii la beneficiu Lei 8 milioane și Lei 96 milioane ca dividend pe 1930, Dividendul integral Lei 480 de acțiuni.

CRONICA.

Dobânda legală și convențională. Conciștiunea de legislație civilă a Camerei și-a terminat lucrările în legătură cu proiectul, de lege a cametei.

După lungi discuțiuni dobânda legală s'a fixat la 3% peste scontul Băncii Naționale adecă 12% la an.

Maximul dobânzii convenționale s'a fixat cu 16% în loc de 18% cât era prevăzut în proiectul inițial.

Proiectul de lege a cametei urmează a se vota în una din ședințele proxime a Camerei.

*

Poșta Redacțiunii. Mai multora. Cu euprinsul articolului „Agricultura la răspântie” al valorosului nostru colaborator dl Dr. Ioachim Tolciu, publicat în numărul nostru trecut, nu ne identificăm întru toate. Sunt părerile individuale ale autorului și l-am publicat, fiindcă suntem o tribună liberă unde cu semnătura sa fiecare își poate exprima liber părerile.

Banca Centrală

pentru industrie și comerț, societate anonimă în Cluj.

CONVOCARE

Domnii acționari a „BĂNCII CENTRALE” pentru Industrie și Comerț, S. A. Cluj sunt conevalți la

a XII-a adunare generală ordinară,

pe Sâmbătă 14 Martie 1931, la orele 9 a. m., în sala de ședințe a Camerei de Comerț și Industrie Cluj, Calea Victoriei 51 cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de Administrație și raportul cenzorilor;
3. Statorirea Bilanțului, a Contului Profit și Pierdere pe anul 1930 și descărcarea Consiliului de Administrație și a cenzorilor pentru gestiunea anului 1930;
4. Distribuirea profitului net;
5. Statorirea marcelor de prezență pe anul 1931;
6. Complectarea Consiliului de Administrație.

Conform art. 14 din statute, în adunările generale fiecare acțiune are un vot, totuși nici un acționar prezent nu poate reprezenta mai multe voturi, decât $\frac{1}{30}$ parte a voturilor prezente în adunarea generală, fie ca proprietar, fie ca plenipotențiatul altui acționar.

Drept de vot în adunarea generală vor avea numai acei acționari, cari și au depus acțiunile până în prezua adunării generale la casseria institutului în Cluj, sau vor prezenta în acelaș termen reversul despre depunerea acțiunilor la filialele noastre sau la societățile (și filialele lor), membre la „Solidaritatea” — Asociația institutelor financiare române din Ardeal. Asemenea se vor putea depozita acțiunile la filiala băncii „Albina” București (Strada Lipsecani).

Reversele băncilor despre depozitarea acțiunilor la institutele indicate sunt a se expedia Centralei noastre din Cluj, în așa timp, ca acelea să sosească până în prezua adunării. (Art. 14 din statute).

Cluj, la 8 Februarie 1931.

Consiliul de administrație.

Active.	Bilanț general la 31 Decembrie 1930.		Pasive.	
	Lei	b.	Lei	b.
Cassa	11.615	689	Capital societar	50.000.000
Secont	230.188	981	Fond general de rezervă	21.752.119
" cu acoperire ipotecară	25.875	358	Depuneri pe livret 184.350.554 —	
Conturi curente	113.884	287	" in cont-cit 5.905.230 —	
Efecte publice și acțiuni	47.288	515	" fond de pens. 7.343.055 —	197.598.839
Imobile: Edificiile Centralei, edif. sucursalelor: A-lulia, Bistrița, Hațeg, Turda, depozitele de mărfuri la suc. Alba-Iulia și Sibiu	12.407	200	Reescont	140.890
Mobilier	655	000	Dividendă neplătită	369.374
	441.916	029	Conturi-curente creditoare	19.032.418
	441.916	029	Interese transitoare	3.340.385
			Beneficiu net	8.832.516
				441.916,029

Conturile de ordine.

Debit.	Lei	b.	Credit	Lei	b.
Efecte în gaj	13.295	700	Depunători de efecte în gaj	13.295	700
" depozit liber	49.646	137	" " " " depozit liber	49.646	137
" de cont curent	17.632	025	" " " " cont curent	17.632	025
Debitori de garanții	20.180	000	Scrisori de garanții	20.180	000
	100.754	862		100.754	862

Debit.	Lei	b.	Credit	Lei	b.
Doșânzi plătite	33.506	748	Dobânzi și comisioane etc. încasate	56.553	945
Salare, adausuri, diurne, jetoane etc.	9.488	101			
Impozite	1.311	408			
Cheltuieli generale	2.360	894			
Amortizări	1.054	280			
Beneficiu net	8.832	516			
	56.553	945		56.553	945

Cluj, la 31 Decembrie 1930.

Pentru contabilitate: Ioan Babeș, expert contabil.

Ionel Comșa, director general.

Dr. Octavian Sglimbea, director.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Valentin Porușiu, președinte.
Ing. Eugen Muntean.

Georgiu Popescu.
Dr. Camil Velician.

Dr. Leo Parasee.
Dr. Laurian Gherman.

Constantin Herția.
Victor Moldovan.
Dr. Ionel Pop.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele institutului.

Cluj, la 10 Februarie 1931.

Aurel C. Domșa, vice-președinte.

Constantin Popp.

Anton Mandea.

Nicolae Vasii.

Reproducerea nu se onorează.

„CRIȘANA“, institut de credit și economii, s. p. a., BRAD.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „CRIȘANA“, sunt invitați prin aceasta să participe la

a XXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la Marți în 10 Martie 1931, la orele 3 p. m., iar în cazul, că nu se vor prezenta acționari în număr suficient, adunarea generală se va ține la 17 Martie 1931, în localul institutului din Brad, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea;
2. Raportul Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori, Bilanțul anului 1930, distribuirea profitului și darea absolutului;
3. Alegerea alor 4 membri în Consiliul de administrație pe termen de 3 ani;
4. Fixarea marcelor de prezență pentru Consiliul de ad.-ție și a speselor de călătorie pentru Comitetul de cenzori.

Brad, la 4 Februarie 1931.

Consiliul de administrație.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar	3,737.751—		Capital societar	10,000.000—	
Disponibili la bănci	632.526—	4,420.277—	Fond general de rezervă	4,000.000—	
Cambii	44.932.905—		Fond special de rezervă	600.000—	
Cambii cu acoperire ipotecară	14,833.290—	59,872.695	Rezerve pentru creanțe dubioase	1,000.000—	
Credite de cont-curent	3,017.644—		Fond de pensuni	1,700.000—	
Acționari	1,121.294—		Fondul filantropic „I. Ghișa“	450.000—	
Efecte proprii	717.393—		Fondul „V. Damian“	30.000—	7,780.000—
Imobilele institutului	335.000—		Deposite spre fructificare	37,957.885—	
Mobiliar	50.000—		Deposite în cont-curent	156.520—	38,114.405—
			Reescont		9,737.600—
			Dividende nereclamate		10.219—
			Diverși creditori		201.698—
			Dobânzi capitalului soc. em. ultimă		545.431—
			Dobânzi transitoare anticip. pe 1931		1,558.483—
			Profit net	2,636.464—	
			minus dotațiunea Rezervelor pt. creanțe dubioase	1,000.000—	1,636.464—
		69,584.303—			69,584.303—

Debit.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1930.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi:			Dobânzi	10,002.997—	
după Depuneri	4,030.389—		Venite dela efecte proprii	71.443—	
după Reescont	1,071.890—		Chirii	132.184—	
Fonduri de rezervă	345.703—	5,717.631—	Comisioane	480.984—	
Fondului de pensuni	269.646—				
Cheltuieli:					
Salare și bani de locuință	1,424.550—				
Diverse spese de administrație	692.193—				
Chirii	12.000—				
Jetoane	55.500—				
Impozite	1,038.260—	3,283.513—			
Profit net	2,636.464—				
minus dotațiunea Rezervelor pentru creanțe dubioase	1,000.000—	1,636.464—			
		10,637.608—			10,637.608—

(ss.) Ion Ghișa dir. executiv, expert contabil. Brad, la 31 Decembrie 1930. Pentru contab.: (ss.) Maria Veșerdi

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

(ss.) Aron Roman, președ. (ss.) Dr. Nerva Oncu, v.-președ. (ss.) Dr. Cornel Glava (ss.) Dr. Teodor Băbuția (ss.) Virgil Bulz
(ss.) Carol Schenk (ss.) Ioan Cutean (ss.) Andron Bogdan (ss.) Valer Ambruș (ss.) Dr. Ioan Groza (ss.) Dr. Iacob Oncu.

COMITETUL DE CENSORI:

Subsemnatul comitet de cenzori am examinat contul prezent și l-am aflat exact. Brad, la 4 Februarie 1931

(ss.) Iosif Comșa, președinte (ss.) Alexandru Draia (ss.) Ioachim Ivan (ss.) Ioan Fugătă (ss.) Petru Câmpean
(ss.) Brutus Păcurariu, expert-contabil (ss.) Ioan Rebegea revizor-expert al „Solidarității“.

Raportul de finea anului al Camitetului de cenzori către adunarea Generală.

Domnilor acționari!

Avem onoare să Vă raportăm, că în decursul anului 1930, am făcut mai multe descinderi, atât la centrală, cât și la sucursale, controlând administrația băncii și în general gestiunea. Despre toate constatările noastre am dresat procese verbale și ne-am făcut și verbal observațiunile, ce le-am găsit de folos pentru buna regulă în administrație. Vă putem asigura cu satisfacție, că felul cum e condusă și administrată banca, este la înălțime; banca „Crișana“ este în continuu progres.

Socotelile anuale, cu privire la gestiunea anului 1930, le-am examinat și găsit în ordine. Conturile Bilanț și Pierdere & Profit ce vi s'au prezentat le-am aflat exacte, și în consonanță cu registrele și evidențele contabilității, tablourile dezvoltătoare, extrasele și situațiile cari sprijinesc socotelile anuale, le-am aflat în regulă.

În consecință avem onoare să Vă propunem:

1. Să luați la cunoștință, atât raportul general al Consiliului de Administrație, cât și raportul nostru prezent;
2. Să binevoiți a aproba socotelile anuale pentru 1930;
3. Să binevoiți a primi propunerile Consiliului de Administrație cu privire la repartizarea profitului net de Lei 1,635,464.—, cari propuneri sunt și ale noastre;
4. Să binevoiți a da aprobarea D-voastre cu privire la celelalte propuneri ale Consiliului de Administrație;
5. Și în sfârșit, după toate acestea să mai binevoiți a ne da descărcarea legală pentru gestiunea anului 1930, atât Consiliului de Administrație, cât și nouă.

Brad, la 4 Februarie 1931.

COMITETUL DE CENSORI:

Președinte: ss. Iosif Comșa.
ss. Petru Câmpean

Membri: ss. Alexandru Draia

ss. Ioan Fugătă

ss. Ioachim Ivan

ss. Brutus Păcurariu, expert-contabil.

„GORONUL“, institut de credit și economii, s. a. Aiud.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „GORONUL“, societate pe acții Aiud, sunt invitați la

a XVII-adunare generală ordinară,care se va ține *Sâmbătă în 14 Martie 1931, la ora 9 a. m., în localul institutului cu următoarea***Ordine de zi:**

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Censori, examinarea și aprobarea bilanțului pe 1930, distribuirea beneficiului net și a sumei destinate pentru scopuri de binefacere și darea absolutului;
3. Modificarea art. 18, 26, 27, și 30 din statute;
4. Integritatea Consiliului de administrație conform statutelor;
5. Fixarea jetoanelor pe 1931;
6. Eventuale propuneri anunțate Consiliului de Administrație conform statutelor;
7. Închiderea adunării.

Aiud, la 7 Februarie 1931.

Consiliul de administrație.**Activa. Bilanț general la 31 Decembrie 1930. Pasiva.**

		Lei	b.			Lei	b.
Casa în numerar	2.711.659—			Capital societar		5.000.000—	
Disponibii la bănci	326.124—	3.037.783—		Fond general de rezervă	1.500.430—		
Cambii cu giranți	22.811.787—			Fond pt. creanțe dubioase	1.800.000—		
Cambii cu ipotecă	21.925.448—	44.737.235—		Fond de pensuni	800.000—		
Cont-curent		13.911.049—		Fond cultural	65.000—	4.165.430—	
Casele institutului: Piața Regele				Depozite spre fructificare	295.5870—		
Ferdinand No. 24	300.000—			Depozite în cont-curent	1.852.965—	31.368.835—	
Strada Avram Iancu No. 89	100.000—	400.000—		Cont-curent		2.611.261—	
Efecte publice și diverse acțiuni		1.272.950—		Reescont		18.489.600—	
Diverse conturi debitoare		653.662—		Diverse conturi creditoare		513.883—	
Mobilier		1—		Dividendă neridicată		58.592—	
		64.012.680—		Dobânzi anticipate		891.501—	
				Beneficiu net: pe anul 1930	863.628—		
				Report din 1929	50.000—	913.628—	
						64.012.680—	
Conturi de ordine:							
Efecte și garanții	40.425.070—			Diversi efecte și garanții		40.425.070—	
		104.437.750—				104.437.750—	

Debit. Pierdere și Profit. Credit.

		Lei	b.			Lei	b.
Dobânzi:				Report din 1929		50.000—	
de depuneri	3.876.788—			Dobânzi		7.534.821—	
de reescont	2.030.603—	5.707.391—		Comision		2.287.213—	
Cheltuieli:							
Salare și adause	1.250.800—						
Imprimare, registre, porto, diverse	615.638—						
Jetoane	55.500—	1.921.938—					
Chirie		22.676—					
Impozite		508.501—					
Fondului pentru creanțe dubioase		800.000—					
Beneficiu net: pe anul 1930	863.628—						
Report din 1929	50.000—	913.628—					
		9.872.134—				9.872.134—	

Aiud, la 31 Decembrie 1930.

Director: ss. Dr. N. Marcu, expert contabil.

Pentru contabilitate: ss. Petru Vlad, procurist, contabil autorizat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Pop, președinte.   ss. Clemente Dragomir.   ss. At. Roșian.   ss. Dr. Ștefan Oniga.   ss. M. Sasu.
 ss. I. Man.   ss. Dr. Gruța.   ss. Cheșcheș.   ss. Muntean.   ss. Dr. Albini.   ss. Dr. Băltaru.

Revizuit și aflat în consonanță cu registrele.

Aiud, la 7 Februarie 1931.

COMITETUL DE CENSORI:

ss. Gheorghe Indreiu.   ss. Ioan Rebeș.   ss. Peculea.   ss. Ioan Bueș.   ss. Petru Gruța.   ss. Dr. Aurel Rodu.   ss. Aug. Denean.

„ECONOMUL“

instituit de credit și economii, societate anonimă în Cluj.

CONVOACARE.

În conformitate cu art. 18 din statute, acționarii băncii „ECONOMUL“, instituit de credit și economii, societate anonimă, sunt convocați la

a XLV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 28 Februarie 1931, ora 10 a. m., în localul băncii din Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 26.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori asupra gestiunii anului 1930 și aprobarea bilanțului;
3. Descărcarea Consiliului de Administrație și Comitetului de Censori asupra gestiunii anului 1930;
4. Împărțirea profitului curat și fixarea dividendului;
5. Propunerea Consiliului de Administrație pentru preschimbarea acțiunilor în acțiuni nominale de Lei 500— și concomitent modificarea art. 7 din statute;
6. Alegerea alor 6 membrii în Consiliul de Administrație și reducerea numărului membrilor din Consiliu cu un membru;
7. Fixarea marcelor de prezență;
8. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Acționarii cari doresc, să participe la adunarea generală sunt rugați, să-și depună acțiunile împreună cu plenipotențele, cu 3 zile înainte de adunarea generală, la casa institutului, sau la oricare institut membru la „Solidaritatea“, sau la „Banca Românească“ și sucursalele ei, precum și la capitlurile bisericăști.

Cluj, la 3 Februarie 1931.

Consiliul de administrație

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa în numerar	1,131.590—		Capital societar	10,000.000—	
Cambii de bancă	25,637.865—		Fondul general de rezervă	2,245.800—	
Cambii cu acoperire ipotecară	18,248.110—	43,885.965—	Rezerve pt. creanțe dubioase	1,000.000—	3,245.400—
Credite în Cont-Curent	6,463.383—		Fondul de pensuni al funcționarilor		884.130—
Efecte publice și diverse acțiuni	1,695.922—		Depuneri spre fructificare		26,655.651—
Efectele fondului de pensuni	705.000—		Reescont		11,310.103—
Casele institutului și alte realități	1,700.000—		Conturi curente		535.468—
Diverse conturi debitoare	720.358—		Dividende neridicate		47.464—
			Diverse conturi creditoare		122.000—
			Interese transitoare anticipate		1,023.874—
			Profit curat		2,477.736—
					56,302.218—
		53,302.218—			

Debit.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1930.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese plătite:			Interese încasate:		
la depuneri spre fructificare	2,963.228 ⁵⁶		dela cambii de bancă	3,252.092—	
la fonduri	98.476 ⁹⁶		dela cambii cu acoperire		
la reescont	851.673—	3,923.378 ⁵²	ipotecară	2,242.888—	
Spese:			dela conturi-curente	639.389 ¹⁰	
Salare și adause de scumpete	1,021.900—		dela efecte	171.289 ⁵⁰	6,355.658 ⁶⁰
Bani de cvartir	110.500—		Provizioni și diverse comisioane		1,310.551—
Marce de prezență	138.100—		Debitul realităților		785.220—
Imprimate, porto și div. spese	517.663 ⁰⁸	1,788.168 ⁰⁸			
Impozite		782.147—			
Profit curat		2,477.736—			
		8,951.429 ⁶⁰			8,951.429 ⁶⁰

Cluj, la 31 Decembrie 1930.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Iosif Orga m. p., director executiv.

Emil Birtolonu m. p., șef-contabil, expert-contabil.

Dr. Iacob Radu m. p., prezident.
Teodor Iacoban m. p.Dr. Valentin Porușu m. p.
Dr. Basil Basiota m. p.Ioan Mihalea m. p.
Alex. Ciura m. p.
Dr. Dionisiu Pop m. p.

Examinând conturile de mai sus le-am aflat în consonanță cu registrele.

COMITETUL DE CENSORI: Ioan Hațegan m. p., prezident.
Petru S. Simu m. p.Dr. Simion Nemeș m. p.
Valer Păscu m. p.Eliseu Moga m. p.
Enea P. Bota m. p.
Emil Paatazopol m. p.

„Banca Poporală“, institut de credit și economice s. p. a. în Caransebeș

Filiale: Bozovici, Teregova, Mehadia și Buziaș. — Telefon Nr. 43. — Expozituri: Eșelnița și Sacul.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „Banca Poporală“ din Caransebeș sunt invitați la a

XXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Caransebeș la 26 Februarie 1931, la 12 ore a. m., în localitățile institutului

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale, designarea notarului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal;
2. Bilanțul anual. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de cenzori. Darea absolutului pe 1930;
3. Distribuirea beneficiului net;
4. Modificarea art. 4 și 5 din statute;
5. Propuneri în sensul statutelor.

Caransebeș, la 28 Ianuarie 1931.

Consiliul de Administrație.

N. B. Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați în sensul statutelor a-și depune acțiunile în Caransebeș la institutul nostru ori la filialele din Bozovici, Teregova, Mehadia, Eșelnița și Sacul, afară de acestea la instituturile care sunt membre ale însoțirii „Solidaritatea“.

Activa. Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930. Pasiva.

Activa		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930.		Pasiva	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa în numerar	4,608.726	—	Capital societar		10,000.000
Bon la Banca Națională a României	20.744	4,829.470	Fond de rezervă	2,300.000	—
Cambii de bancă	41,392.801	—	Fond de pensie	650.000	—
Cambii cu acoperire ipotec.	28,370.796	69,763.557	Fond pentru creanțe dubioase	300.000	3,250.000
Debitori în cont-curent		5,407.877	Depuneri spre fruct. pe livret	59,074.918	—
Efecte publice și acțiuni	1,100.000	—	Depuneri în cont-curent	719.088	59,724.006
Efectele fondului de pensie	600.000	1,700.000	Cambii reescontate	5,291.387	—
Casa instit. (în Piața Grânelor)	400.000	—	Credit pe depozit la Banca Națională a României	310.000	—
Casa filialei n. din Bozovici (Prăvălii, otel, etc)	800.000	—	Cont-curent la Bănci	272.586	5,873.966
Casa filialei n. din Eșelnița	40.000	—	Dividende nereclamate		187.339
Vila „Dora“ din Băile-Herculane	1,200.000	2,440.000	Diverse conturi creditoare		1,186.718
Imobile (de vânzare)		1,000.000	Dobânzi cuvenite anului 1931		1,841.285
Aranjament		2	Beneficiul net		2,877.572
		84,940.945			84,940.946

Debit. Contul Profit și Pierdere. Credit.

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese la dep. spre fructif.	6,578.496	—	Dobânzi dela împrumuturi și comisionane	12,058.651	—
Interese la reescont	580.152	7,158.648	Venit dela efecte publ. și acț.	130.371	—
Salare, adăuse de scumpete și relut de cărărit	1,697.120	—	Venite dela imobile	490.406	12,679.428
Registre, imprimate și spese de birou	195.492	—			
Chirie	119.830	2,011.412			
Impozite către stat și comună		410.432			
Dotarea fond. pt. creanțe dub.		221.314			
Beneficiul net		2,877.572			
		12,679.428			12,679.428

Caransebeș, la 31 Decembrie 1930.

I. Tătaru m. p., director general.

Pentru contabilitate: Constantin Călfșun jun. m. p., director, expert contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Andrei Ghidiu m. p., președinte Dr. Petru Barbu m. p. Aureliu Spătan m. p. Aurel Moaca m. p.
Alexandru Bona m. p. Gheorghe Noaghea m. p. Ioan Geția m. p. Ianeu Băcilă m. p. Ilie Socaciu m. p.

Subsemnatul Consiliu de cenzori am examinat și revidat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Caransebeș, la 29 Ianuarie 1931.

Romul G. Aneuşa m. p., președinte. Romulus Boldea m. p. Ioan Popoviciu m. p. Dr. Dimitrie Ciuretu.
Nicolae Ivanescu m. p. Dumitru Rădac m. p. expert contabil.

„ZĂRÂNDEANA“, institut de credit și economii, Băița.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii: „ZĂRÂNDEANA“, sunt invitați la

a XXXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 14 Aprilie 1931, la 2 ore p. m., în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul direcțiunii;
3. Raportul comitetului de supraveghere;
4. Aprobarea bilanțului pe 1930, împărțirea profitului curat și darea absoluturului;
5. Alegerea membrilor în Consiliul de administrație pe un period de 3 ani;
6. Prolungirea termenului de subscriere a capitalului până la 31 Decembrie 1931;
7. Eventuale propuneri în sensul §. 27. l. g.

În lipsa membrilor recerși, adunarea generală, în sensul §-lui 23, se va ține în 21 Aprilie 1931, la locul și timpul indicat.

Numai acei acționari pot participa la adunare în persoană sau prin plenipotență, care sunt induși în cartea acțiilor mai înainte cu 6 luni. Acțiunile sunt a se depune la cassa institutului sau la alte institute până la 10 Aprilie 1931, când sunt a se înainta și reversele.

Băița, la 31 Ianuarie 1931.

Dr. Cornel Moldovan m. p., președinte.

Gheorghe Drăgan m. p., director.

Notă: Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, împreună cu datele despre mișcarea operațiunilor sunt depuse spre vedere publică în orele oficioase în birou.

Activ.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930.		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cassa	84.053—	Capital social	400.000—		
Cambii	2.520.200—	Fond de rezervă general	191.373—		
Cont curent general	92.206—	„ „ special	31.507—		
Oblig. ipotecare	2.510—	„ „ zidire	32.400—		
Diverși debitori	5.213—	„ „ pensie	59.197—	314.470—	
Efecte	1.300—	Depuneri spre fructificare	962.897—		
		Reescmpt	753.400—		
		Cont-curent	54.830—		
		Dividende neridicate	5.142—		
		Int. anticipate	90.260—		
		Profit net	125.143—		
		2.705.472—		2.705.472—	

Debit.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1930.		Credit.	
		Lei	b.		
Int. depuneri	106.475—	Profit transpus	2.827—		
„ de escompt	180.755—	Interese, proviziuni și alte venituri	716.927—		
„ Cont curent	4.680—				
„ fonduri	25.678—				
Spese	62.934—				
Tipărituri	4.816—				
Salare	107.500—				
Jetoane	8.200—				
Impozit	74.719—				
Impozit după int. dep.	12.960—				
Chirii	4.000—				
Amortizări	1.239—				
Profit net	125.123—				
		719.109—		719.109—	

Băița, la 31 Decembrie 1930.

Gheorghe Drăgan m. p., director.

Octavian Herhaj m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Cornel Moldovan m. p., președinte.

Lazar Perian m. p., cassar.

Ioan Belea m. p.

Nicolae Perian m. p.

Popa Gheorghe m. p.,

Adam Butaciu m. p.

Petru Rad m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat contul prezent și l-am aflat în ordine

Băița, la 2 Februarie 1931.

Petru Popa m. p., președinte.

Petru Perian m. p.

Dumitru Săcărea m. p.

„VIITORUL“, institut de credit și economii, s. p. a., Ocna-Sibiului.**CONVOCARE**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „VIITORUL“, societate pe acți în Ocna-Sibiului se convoacă și sunt rugați a participa la

a XXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Duminecă 8 Martie 1931, la orele 4 p. m., în localul institutului.*

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghere și aprobarea bilanțului;
3. Propunerea direcțiunii pentru împărțirea profitului net;
4. Alegerea alor 2 membri în direcțiune pe 4 ani;
5. Fixarea marcelor de prezență pro 1931;
6. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Domnii acționari, cari voese să participe la adunarea generală cu drept de vot decisiv, sunt rugați a-ș depune titlul provizoriu la cassa institutului înainte de adunare cu 2 zile, sau la institutetele membre ale „Solidarității“ înainte de adunare cu 5 zile.

Activa.**Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930.****Pasiva.**

	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar	65.087	—	Capital social	1.000.000	—
Escont	6.468.646	—	Fond pentru creanțe dubioase	78.293	38
Imprumuturi ipotecare	70.895	—	Fond cultural	21.729	—
Imprumuturi pe obligațiuni	58.020	—	Fond special de rezervă	16.888	—
Conturi curente debitoare	233.054	—	Fond de pensuni	11.941	—
Efecte	27.500	—	Depuneri spre fructificare	4.963	162
			Băneli	243.490	—
			Dividendă neridicată	4.622	—
			Agio la emisiune	50.000	—
			Diverși	18.845	—
			Interese transitoare anticipate	184.783	—
			Profit curat	330.430	62
	6.923.182	—		6.923.182	—

Debit.**Contul Profit și Perdere.****Credit.**

	Lei	b.		Lei	b.
Interese după depuneri spre fructificare	656.175	59	Dobânzi și comisioane	1.282.750	21
Interese după emisia a III-a	83.107	—			
Salare	72.000	—			
Spese	34.001	—			
Chirii	4.000	—			
Contribuțiuni	93.576	—			
Maree de prezență	4.460	—			
Profit curat	330.430	62			
	1.282.750	21		1.282.750	21

Ocna-Sibiului, la 31 Decembrie 1930.

ss. Nicolae Albu, director executiv

Pentru contabilitate: ss. Paraschiva Negriță.

DIRECȚIUNEA:

ss. Isaia Popa   ss. Dr. Nicolae Cristea   ss. Adrian Cristea   ss. Dr. Dionisie Miha   ss. Romul Popp
 ss. Nicolae Vidrighin   ss. Dr. Ion Geleriu   ss. Iacob Manuil   ss. Savu Radu   ss. Savu Avram.

Subsemnalul comitet de censoredi am examinat conturile de sus și le-am aflat în regulă și în consonanță cu registrele institutului

COMITETUL DE CENSORI:

ss. Petru Simion, președinte   ss. MIRON BIBU   ss. Elie Petruțiu   ss. Nicolae Frățicu   ss. Ion D. Luca.

„BANCA ROMÂNEASCĂ“, din Valea Someșului, s. a., DEJ.

CONVOACARE

Domnii acționari ai societății „BANCA ROMÂNEASCĂ“, din valea Someșului, s. a. DEJ, în baza art. 20 din statute se convoacă la a

VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține Vineri la 20 Februarie 1931, ora 10 în localul societății cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, al comitetului de cenzori, aprobarea Bilanțului, împărțirea profitului curat și darea absolutului pentru gestiunea anului 1930;
3. Ratificarea cooptării de membru în Consiliul de administrație a dlui Ștefan Ionescu, director la Banca Românească s. a. sucursala Cluj;
4. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de administrație, eșii în urma ordinii vechimei conform art. 10 din statute;
5. Alegerea comitetului de cenzori pe un an (1931);
6. Stabilirea jetoanelor pentru membrii Consiliului de administrație și pentru membrii comitetului de cenzori;
7. Eventuale propuneri și închiderea adunării generale.

Observări: Art 25. Pot lua parte la adunarea generală toți acționarii cari vor avea depuse la casieria noastră ori la sucursala Cluj, a Băncii Românești s. a. București — acțiunile lor — cel puțin cu 8 zile înainte de ziua adunării generale.

Art. 23. Acționarii votează în persoană sau prin mandatari autorizați prin scrisori și cari pot fi numai acționari. Interzișii și minorii pot fi reprezentați prin reprezentanții lor legali, femeile măritate pot fi reprezentate prin soții lor, chiar dacă aceștia nu ar fi acționari. Procurile și scrisorile — despre depunerea acțiilor — trebuie depuse Cons. de adm. cel mai târziu cu 3 (trei) zile înaintea adunării generale.

Art 27. Dacă adunarea generală nu a înțrunit majoritatea cerută pentru a putea delibera și lua hotărâri, ședința se amână peste 8 zile — adică pe 28 Februarie 1931 — când se va ține cu ori câți acționari vor fi prezenți, fără altă convocare.

Dej, la 17 Ianuarie 1931.

Consiliul de administrație.

Activa.

Bilanțul general la 31 Decembrie 1930.

Pasiva.

Activa		Pasiva	
	Lei b.		Lei b.
Cassa în numerar	1,337.763—	Capital societar	4,000.000—
Efecte publice și acțiuni	146.000—	Fond de rezervă	1,357.196—
Efecte în portofoliu	24,088.203—	„ al imobilului	159.400—
Imprumuturi industriale	1,958.200—	„ de pensii	311.776— *) 1,828.372—
Conturi curente	378.260—	Reescont la B. N. R., B-ca Rom. și S. N. C. I.	9,420.200—
Diverse conturi	78.248—	Conturi curente	728.184—
Imobil, Calea Traian Nr. 5	677.000—	Depuneri spre fructificare	11,033.414—
Mobilier și case de fier	1—	Dividende neridicate	43.980—
Efecte spre încasare	191.766—	Inter. trans. anticipat	286.813—
	28,855.441—	Depun. de efecte spre încasare	191.766—
Conturi de ordine:		Profit curat	1,324.712
Garanții statutare	427.585—		28,855.441—
„ ipotecare	10,517.500—	Conturi de ordine:	
„ de cont curent	530.000—	Depun. de garanții statutare	427.585—
Depozitari de acceptate proprii	1,500.000—	„ „ „ ipotecare	10,517.500—
	12,975.085—	„ „ „ de cont curent	530.000—
		Acceptate proprii	1,500.000—
		*) eu dotația anului 1930 va fi Lei 2,195.189—	12,975.085—

Debit.

Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1930.

Credit.

Debit.		Credit.	
	Lei b.		Lei b.
Dobânzi plătite după cap. imprum.	2,732.906—	Dobânzi dela toate operațiunile	5,852.324—
Cheltuieli, salare, jetoane, porto, etc.	1,074.697—		
Impozite	720.009—		
Profit curat	1,324.712—		
	5,852.324—		5,852.324—

Dej, la 31 Decembrie 1930.

ss. Dr. Ioan Prodan, dir. general.

ss. Mihail Victor, director.

Pentru contabilitate: ss. Tracikievicz Iosif cont. aut.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Teodor Herman, președinte.

ss. Ștefan Bușția, vice-președinte.

ss. Dr. Ioan Prodan, director general.

ss. Ștefan Ionescu

ss. Emil Mureșan

ss. Dr. Gheorghe Anca

ss. Dr. Alex. Bușția

ss. Alex. Cherebețiu.

Verificat și aflat în concordanță cu registrele.

Dej, la 18 Ianuarie 1931.

COMITETUL DE CENSORI:

ss. Emil Pantazopol

ss. Dr. Emil Precup

ss. Victor Hermann

ss. Emil Bușția

ss. Ioan Rus.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiu.**CONVOCARE.**

OO

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA“ sunt invitați în virtutea §-ului 19 din statutele societății la

a LVIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, *Sâmbătă, în 14 Martie 1931, la orele 9 a. m., în Sala „Unicum“, etaj, Strada Tribunei Nr. 6—8, cu următoarea*

ORDINE DE ZI:

1. *Deschiderea și constituirea adunării generale;*
2. *Raportul general al Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1930 și raportul Comitetului de censored;*
3. *Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de censored;*
4. *Distribuirea beneficiului net;*
5. *Distribuirea sumei destinată pentru scopuri culturale și de binefacere;*
6. *Fixarea prețului marcelor de prezență;*
7. *Intregirea Consiliului de administrație.*

Domnii acționari, cari voesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §-ii 22, 23 și 25 din statutele societății, trebuie să depună acțiunile și plenipotențele cel mult până *Mercuri, în 11 Martie a. e., la 6 ore p. m., la casa Centralei noastre în Sibiu.*

Depunerea acțiunilor resp. a plenipotențelor în scopul indicat se poate face și la filialele din Brașov, București, Cluj, Dieto-Sânămartin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș și Timișoara, precum și la bănele „Ardeleana“ din Orăștie, „Furnica“ din Făgăraș, Banca Marmorosch Blank & Co. și Banca Românească din București, în acest caz însă cel mult până *Sâmbătă 7 Martie a. e., la 12 ore.*

Sibiu, 7 Februarie 1931.

Consiliul de administrație.

Vezi bilanțul pe contrapagină.

